

विदर्भ व मराठवाड्यातील शेतकऱ्यांनी
परवानाधारक सावकारांकडून घेतलेल्या
कर्जास माफी देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्रमांक :- एमएलए-१०१५/प्र.क्र.१७५/७-स,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक :- १३ सप्टेंबर, २०१९

संदर्भ :- शासन निर्णय क्रमांक एमएलए-१०१५/प्र.क्र. २५/७-स, दिनांक १०.४.२०१५

प्रस्तावना:-

विदर्भ व मराठवाड्यातील शेतकऱ्यांनी परवानाधारक सावकारांकडून घेतलेले कर्ज संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये माफ करण्यात आले आहे. सदर शासन निर्णयातील मुद्दा क्र. १ (३) नुसार सावकाराने सावकारी परवान्यात नमूद केलेल्या क्षेत्राच्या बाहेर दिलेले कर्ज या योजनेस अपात्र ठरविण्यात आले. त्यानुषंगाने शासन निर्णयातील अट क्र. १(३) शिथिल करण्याची शेतकरी संघटनांकडून तसेच काही लोकप्रतिनिधी यांची मागणी होती.

दरम्यान मा. उच्च न्यायालय, नागपूर खंडपीठ येथे सावकारग्रस्त शेतकरी समिती, बुलडाणा तर्फे अध्यक्ष श्री. अरुण सिताराम इंगळे यांनी महाराष्ट्र शासन व इतर यांचेविरुद्ध जनहित याचिका क्र. ४३/२०१६ दाखल केली. मा. उच्च न्यायालयाने सदर याचिकेमध्ये दिनांक २७.४.२०१७ रोजीच्या आदेशान्वये शेतकऱ्यांच्या हिताच्या दृष्टीने निर्णय घेण्याबाबत शासनास निर्देशित केले आहे. वरीलप्रमाणे जनहित याचिकेची वस्तुस्थिती मा. मुख्यमंत्री महोदयांच्या निदर्शनास आणली असता मा. मुख्यमंत्री महोदयांनी “ ज्या शेतकऱ्यांनी कार्यक्षेत्राबाहेरील सावकारांकडून कर्ज घेतले आहेत, ती माफ करण्याकरीता कार्यक्षेत्राची अट एक वेळेस शिथिल (One Time Relaxation) करण्याबाबतचा प्रस्ताव विधी व न्याय विभागाच्या अभिप्रायासह मा. मंत्रीमंडळाकडे सादर करण्यात यावा” असे दि. १२.०६.२०१७ रोजी निर्देश दिले आहेत. मा. मुख्यमंत्री महोदयांच्या निर्देशानुसार संदर्भाधीन शासन निर्णयामधील कार्यक्षेत्राची अट रद्द करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

१. विदर्भ व मराठवाड्यातील शेतकऱ्यांनी परवानाधारक सावकारांकडून घेतलेल्या कर्जास माफी देण्याच्या अनुषंगाने उपरोक्त संदर्भाधीन शासन निर्णयातील लाभार्थ्यांच्या पात्रतेच्या निकषातील अट क्र. १ (३) एकवेळ शिथिल करण्यात येत आहे. तथापि सदर शासन निर्णयातील उर्वरीत सर्व अटी या योजनेसाठी लागू राहतील.

२. संदर्भाधीन शासन निर्णयातील अट क्र. १ (३) नुसार तालुका / जिल्हा स्तरीय समिती यांचेकडे असलेल्या मुळ योजनेच्या अंमलबजावणीदरम्यान सादर केलेल्या यादीमध्ये कार्यक्षेत्राबाहेरील अपात्र ठरलेले कर्जदार शेतकरीच फक्त सदर अट शिथिल केल्यानंतर कर्जमाफी योजनेसाठी पात्र ठरतील. तथापी, अशा शेतकऱ्यांना संदर्भाधीन शासन निर्णयातील इतर सर्व अटी पूर्ण करणे आवश्यक असेल.
३. सदर योजनेची अंमलबजावणी करताना नव्याने सादर होणाऱ्या कोणत्याही याद्यांचा विचार होणार नाही.
४. संदर्भाधीन शासन निर्णयामध्ये नमूद केलेल्या तालुकास्तरीय / जिल्हास्तरीय समित्यांनी मूळ कर्जमाफी योजनेमध्ये सादर केलेल्या कर्जदार शेतकऱ्यांच्या यादीमध्ये कार्यक्षेत्राच्या अटीमुळे अपात्र ठरलेल्या शेतकऱ्यांच्या अर्जाची तपासणी / फेरतपासणी करावी.
५. जिल्हास्तरीय समितीने उपरोक्त नमूद केलेल्या याद्यांच्या तपासणी / फेरतपासणीअंती, पात्र ठरविलेल्या प्रकरणांमध्ये परवानाधारक सावकारांनी कार्यक्षेत्राबाहेरील कर्जदार शेतकऱ्यांना दिनांक ३०.११.२०१४ पर्यंत वाटप केलेले कर्ज व जिल्हास्तरीय समितीने मंजूर केलेल्या दिनांकापर्यंत होणारे व्याज याची परिगणना करावी व त्यानुसार होणारी रक्कम संबंधीतांस अदा करावी.
६. कार्यक्षेत्राची अट फक्त एकवेळेस शिथिल (One Time Relaxation) करण्यात येत आहे.
७. सदर योजनेची अंमलबजावणी दिनांक ३१.३.२०२० पर्यंत पूर्ण करावी. त्यानुषंगाने जिल्हास्तरीय समित्यांनी कर्जदार शेतकऱ्यांच्या यादीची तपासणी / फेरतपासणी दिनांक २९.२.२०२० पर्यंत पूर्ण करावी व संबंधीतांना रक्कम अदा करण्याची कार्यवाही दिनांक ३१.३.२०२० पर्यंत पूर्ण करावी.

सदरचा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. अनौस क्र.३२७/२०१९/व्यय-२, दिनांक ११.७.२०१९ अन्वये मिळालेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्र. २०१९०९१३१३१४८०४०२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(रमेश शिंगटे)

अवर सचिव तथा सहनिबंधक

प्रति,

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव.

२. मा. मंत्री (सहकार) यांचे खाजगी सचिव.
३. मा. राज्यमंत्री (सहकार) यांचे खाजगी सचिव.
४. मा. विधानसभा सदस्य / विधान परिषद सदस्य (सर्व)
५. मा. मुख्य सचिव यांचे उप सचिव.
६. मा. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग.
७. मा. प्रधान सचिव (विधी व न्याय), विधी व न्याय विभाग.
८. मा. प्रधान सचिव (सहकार), सहकार पणन व वस्त्रोद्योग विभाग.
९. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१०. विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद, अमरावती, नागपूर.
११. जिल्हाधिकारी (सर्व) / जिल्हा पोलिस अधिक्षक (सर्व)
१२. विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था (सर्व)
१३. जिल्हा उपनिबंधक / जिल्हा विशेष लेखापरिक्षक, सहकारी संस्था (सर्व)
१४. तहसिलदार (सर्व)
१५. उप / सहाय्यक निबंधक, सहकारी संस्था (सर्व)
१६. संचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई- ०१
यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी सदरहू शासन निर्णय प्रसिद्धी माध्यमांमार्फत विस्तृत प्रसिद्धी द्यावी.
१७. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१८. महालेखापाल (लेखा व परिक्षा) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१९. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
२०. महालेखापाल (लेखा व परिक्षा) महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
२१. संचालक लेखा व कोषागार, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
२२. जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व)
२३. निवड नस्ती.